

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В.Стефаника»
Навчально-науковий Інститут мистецтв

**EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM
ECTS – ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ**

КАФЕДРА СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА І ХОРЕОГРАФІЇ

**Галузь знань – 02 Мистецтво
Напрямок підготовки (для ОКР «Бакалавр»)
024 «Хореографія»**

ЗМІСТ

1. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА КАФЕДРИ:

Адреса:

навчальний корпус Навчально-наукового Інституту мистецтв, вул. Ак. Сахарова, 34-а,
м. Івано-Франківськ , 76014

Контактні телефони:

тел.: +38 (0342) 52-34-29

Приймальня директора

тел. .: +38 (0342) 52-34-29

Інформація про склад Інституту:

Директор Навчально-наукового Інституту мистецтв: **Грицан Анатолій Васильович**,
професор, кандидат історичних наук, заслужений діяч мистецтв України

тел.: +38 (0342) 52-34-30 e-mail: art@if.ua

Заступник директора з наукової та навчально-методичної роботи:

Волощук Юрій Іванович,

кандидат мистецтвознавства, доцент

тел.: +38 (0342) 52-31-35

Заступник директора з навчально-педагогічної роботи:

Хомин Василь Михайлович,

доцент

тел.: +38 (0342) 52-34-29

Заступник директора з навчально-педагогічної роботи, заочного та дистанційного
навчання:

Юсипчук Юрій Володимирович,

кандидат мистецтвознавства, доцент

тел.: +38 (0342) 52-34-29

Заступник директора з навчально-виховної роботи та міжнародного співробітництва:

Мулик-Коцовська Лідія Петрівна,

старший викладач

тел.: +38 (0342) 52-34-29

Диспетчер:

Капустяк Тетяна Павлівна

тел.: +38 (0342) 52-34-29

Вчений секретар ради:

Чикирис Інна Геннадіївна,

тел.: +38 (0342) 52-34-29

Кафедри:

КАФЕДРА СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА І ХОРЕОГРАФІЇ

(Адреса: каб. 207, навчальний корпус Навчально-наукового Інституту мистецтв, вул. Академіка Сахарова, 34-А, м. Івано-Франківськ, 76014, тел. (0342) 52-34-29; поштова скринька – kthm@pu.if.ua)

Склад кафедри:

Грицан Н.В. – доцент, заслужений працівник культури України, завідувач кафедри сценічного мистецтва і хореографії;

Грицан А.В. – кандидат історичних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України;

Фіцалович Х.П. – професор, народна артистка України;

Кривень М.Я. – професор, народний артист України;

Кукуруза Н.В. – кандидат мистецтвознавства, доцент, заслужений працівник культури України;

Дрозда П.В. – кандидат мистецтвознавства, доцент;

Осадчук Т.Р. – кандидат мистецтвознавства, асистент;

Грицак В.С. – старший викладач, заслужений діяч мистецтв України;

Мулик-Коцовська Л.П. – старший викладач;

Добряк О.Я. – старший викладач;

Скобель Ю.М. – старший викладач;

Васірук С.О. – старший викладач;

Олексюк Г.В. – викладач;

Прокоп'як В.Б. – асистент;

Кирильчук Н.П. – асистент;

Білієнко Д.О. – провідний концертмейстер;

Муляк З.М. – провідний концертмейстер;

Фейда Ю.Ю. – провідний концертмейстер;

Фейда О.Ю. – концертмейстер;

Фесенко В.С. – концертмейстер;

Чикирис М.В. – інженер з технічного обслуговування засобів навчання;

Прокоп'як І.В. – старший лаборант.

2. **Витяг з «Відомості щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти. Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»** *Електронний ресурс+ : *Веб-сайт+. – Електронні дані. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/poslugi/licenzuvannya/vidomosti-pro-pravo_zdijsnennya-osvitnoyi-diyalnosti/ivano-frankivska-oblast-l (дата звернення 30.01.2018) – Міністерство освіти і науки України.

Відомості щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти
Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Ідентифікаційний код: 02125266

Місцезнаходження юридичної особи: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57

№ з/п	Шифр галузі знань	Назва галузі знань	Код напрямку підготовки, спеціальності, виду освітньої послуги	Найменування напрямку підготовки, спеціальності, виду освітньої послуги	Ліцензований обсяг	Номер рішення за кожною спеціальністю (протокол АКУ, наказ МОН, в якому приймалося рішення до даної спеціальності)
					денна форма	
<p>Підготовка молодших спеціалістів, бакалаврів, спеціалістів, магістрів В цьому розділі вказується підготовка молодших спеціалістів, бакалаврів, спеціалістів, магістрів згідно з Актом узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем), та ліцензованого обсягу (таблиця «Узагальнений перелік спеціальностей та ліцензовані обсяги» і відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 19.12.2016 № 1565 «Про узагальнення переліків спеціальностей, ліцензованих обсягів вищих навчальних закладів та переоформлення сертифікатів про акредитацію напрямів та спеціальностей», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 січня 2017 року за № 20/29888</p>						
№ з/п	Шифр галузі знань	Назва галузі знань	Код спеціальності	Назва спеціальності	Ліцензований обсяг	Підстава
Підготовка бакалаврів						
20	02	Культура і мистецтво	024	Хореографія	25	Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.12.2016 № 1565

3. ПЕРЕЛІК НАПРЯМІВ ТА СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ З ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ НА ФАКУЛЬТЕТІ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ЛІЦЕНЗІЙНОГО ОБСЯГУ ТА ТЕРМІНУ НАВЧАННЯ

Галузь знань: 02

Спеціальність: 024 Хореографія

Термін навчання: 3 роки 10 місяців

Ліцензійний обсяг: 25 осіб

денна форма навчання: 25 осіб

4. УМОВИ ДЛЯ НАВЧАННЯ (КОРОТКА ІНФОРМАЦІЯ ПРО МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНУ БАЗУ)

Кафедра сценічного мистецтва і хореографії є в структурному навчальному підрозділу Навчально-наукового Інституту мистецтв.

Для проведення лекційних занять відведено навчальні аудиторії корпусу Інституту, кількість навчальних приміщень, оснащених аудіо і відеотехнікою – 19, кабінетів – 11. Відділення хореографії використовує 1 аудиторію (центральний корпус університету) для

проведення лекційних занять з студентами. За відділенням закріплені також **2 спеціалізовані хореографічні класи** (центральний корпус).

Для проведення занять із хореографічних дисциплін використовуються й інші аудиторії Інституту. Комп'ютерні класи, що розташовані в навчальному корпусі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника», які використовуються для реалізації дисциплін навчального плану, під'єднані до загальної університетської мережі і забезпечують вільні виходи в мережу Internet. Цей аудиторний фонд задовольняє потреби кафедри. Всі аудиторії знаходяться в належному санітарно-технічному стані і придатні для експлуатації

На кафедрі сценічного мистецтва і хореографії склалася чітка система практичної підготовки студентів. Вона включає в себе навчальні, педагогічні та виробничі практики. Для цього розроблено програму наскрізної виробничої практики.

5. ОСНОВНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І НАВЧАННЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ. СПОСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Мета навчання на спеціальності «Хореографія» - підготовка спеціаліста з відповідним до кваліфікаційної характеристики рівнем фундаментальної, професійної та гуманітарної підготовки, здатного до виконання концертно-виконавської, науково-дослідницької, організаторсько-управлінської,

викладацької та навчально-виховної роботи в сфері хореографічного мистецтва, освіти і культури.

Підготовка спеціалістів хореографічного мистецтва здійснюється відповідно до кваліфікаційних характеристик, навчальних планів та робочих програм. Обсяг навчального часу з дисциплін визначається навчальним планом, співвідношенням аудиторної та самостійної роботи формується відповідно до ступеня складності дисциплін.

Навчальний процес в Інституті мистецтв має на меті забезпечити освітньо-виховну підготовку майбутнього спеціаліста хореографічного мистецтва на основі відповідних державних стандартів, які сприяють гармонійному розвитку особистості, розвивають здатність постійно оновлювати і поповнювати свої знання, швидко адаптуватись до можливих змін у галузі хореографічно-естетичного виховання, розвитку системи хореографічної освіти та інших соціально-культурних перетворень, які здійснюються в Україні.

Зміст, рівень, обсяг та методи навчання в інституті відповідають вимогам фахової підготовки спеціаліста і визначаються навчальними планами та програмами, які розроблені викладачами суспільних, педагогічних і фахових дисциплін і затверджені Радою Інституту та Вченою Радою університету.

Перелік навчальних дисциплін (обов'язкових та за вибором) регламентується навчальними планами. Зміни до навчальних планів може вносити тільки Вчена Рада університету на початку навчального року за поданням дирекції Інституту мистецтв.

Тематика дипломних робіт, форми проведення занять, співвідношення між лекційними, семінарськими, практичними і лабораторними заняттями, організація проміжного і підсумкового контролю рівня знань спеціалістів визначається кафедрами і затверджується на Раді інституту.

Основною формою підготовки спеціалістів в інституті є денна форма навчання.

Навчальний процес проводиться за традиційною формою, що поєднує аудиторну, індивідуальну та самостійну роботу.

Аудиторна робота спрямована на висвітлення основних питань курсів, які вивчаються за навчальним планом і визначення напрямку подальшої індивідуальної та самостійної роботи спеціалістів. Формами аудиторної роботи є лекції, семінарські, практичні та індивідуальні заняття.

Самостійна робота є важливою складовою частиною підготовки майбутнього спеціаліста оскільки мета самонавчання - опанування певним обсягом навчального матеріалу з наступним відпрацюванням його на практичних заняттях та використанні у виробничих операціях і процесах. Реалізація на практиці такої мети сприяє більш

органічному поєднанню навчання та виховання, здійсненню принципу розвиваючого навчання, активному формуванню властивостей майбутнього фахівця. На самостійну роботу відводиться не менше 10% від загального обсягу навчального часу.

Навчальний процес та різноманітні форми підготовки спеціаліста поєднуються з написанням наукової роботи, що сприяє розвитку навичок самостійного вдосконалення знань та більш глибокому опануванню теоретичними аспектами фаху.

Високий рівень підготовки фахівців забезпечується вдосконаленням навчальних планів, програм курсів та їх методичним забезпеченням; підготовкою й виданням навчальних посібників; компетентним застосуванням комп'ютерної техніки та сучасних інформаційних систем; використанням найсучасніших навчальних технологій, спрямованих на розвиток творчої активності студентів; кваліфікацією та інтелектом професорсько-викладацького корпусу; станом навчально-лабораторної бази;

інтеграційними зв'язками кафедр з відповідними мистецькими і культурно-освітніми структурами України та зарубіжжя.

Для підготовки студентів до практичних та індивідуальних занять, роботи над дипломними і курсовими роботами в Інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника працює бібліотека. Зокрема, для студентів хореографічного відділення створено відділ спеціальної літератури, фонд якої налічує понад 1 тис. книг з історії хореографічного мистецтва, класичного танцю, народно-сценічного танцю, українського народно-сценічного танцю, сучасного танцю, сценарної майстерності, класичного надбання школи виховання хореографа та найновіших досягнень світового хореографічного репертуару, тощо (див. додаток.) Викладачами кафедри театрального і хореографічного мистецтва підготовлено плани практичних і семінарських занять, списки основної і додаткової літератури з фахових дисциплін, програмові вимоги до заліків, іспитів та інших видів контролю.

Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються у формі тестів та виконання практичних завдань. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому (кваліфікаційному) рівні. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та державну атестацію студентів. Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену, диференційованого заліку або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом. Студент вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку або заліку), якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом на семестр з цієї навчальної дисципліни. Екзамени складаються студентами в період екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом. При виконанні модульного контролю екзамени можуть не проводитись. Екзамени проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома викладачів і студентів не пізніше, як за місяць до початку сесії. Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за стобальною шкалою, а заліків - за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться в екзаменаційну відомість, залікову книжку, навчальну картку студента. Студенти, які одержали під час сесії більше двох незадовільних оцінок, відраховуються з вищого навчального закладу. Студентам, які одержали під час сесії не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академзаборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий - комісії, яка створюється деканом факультету (завідувачем відділення). Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку. Критерії оцінювання розроблені для усіх дисциплін, що вивчаються студентами спеціальності 024 – «Хореографія».

	Вибіркові дисципліни	Тренаж	
			Історико-побутовий танець
		Музична грамота та інструмент	
		Мистецтво балетмейстера	

		2 курс	
		III семестр	IV семестр
Цикл загальної підготовки	Обов'язкові дисципліни	Історія української культури	Українська мова (за професійним спрямуванням)
	Вибіркові дисципліни		Іноземна мова
Цикл професійної та практичної підготовки	Обов'язкові дисципліни	Народно-сценічний танець	
		Український народно-сценічний танець	
		Класичний танець	
			Курсова робота (мистецтво балетмейстера)
	Вибіркові дисципліни	Навчальна практика	
		Музична грамота та інструмент	
		Основи сучасного танцю	Основи спортивного танцю
			Тренаж
		Мистецтво балетмейстера	

		3 курс	
		V семестр	VI семестр
Цикл загальної підготовки	Обов'язкові дисципліни	Філософія	

	Вибіркові дисципліни	Англійська мова		
		Етика та естетика		
		Історія суміжних видів мистецтв		
Цикл професійної та практичної підготовки	Обов'язкові дисципліни	Народно-сценічний танець		
		Український народно-сценічний танець		
		Класичний танець		
		Історія мистецтв		
			Курсова робота (Історія мистецтв)	
		Навчальна практика		
	Вибіркові дисципліни		Методика викладання віртуозних рухів	
		Ансамбль		
		Мистецтво балетмейстера		
			Методика роботи з хореографічним колективом	

		4курс	
		VII семестр	VIII семестр
Цикл загальної підготовки	Обов'язкові дисципліни		
	Вибіркові дисципліни	Соціологія культури і мистецтв	Основи конституційного права
		Філософія мистецтв	Основи трудового права
Цикл професійної та практичної підготовки	Обов'язкові дисципліни	Народно-сценічний танець	
		Український народно-сценічний танець	
		Класичний танець	
			Виробнича практика
		Майстерність хореографа	
	Вибіркові дисципліни	Зразки народної хореографії	
Мистецтво балетмейстера			
Ансамбль			

8. КОПІЯ РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

"Затверджую"
Ректор
І.С. Цепенда
(підпис) (оригінал та іншало)
 " " 20__ року
 М.П.

Міністерство освіти і науки України

Кваліфікація **Артист балету, балетмейстер**

ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"

Строк навчання: **3 роки 10 місяців**

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки **бакалавра** з галузі знань **02, Культура і мистецтво** на основі **повної загальної середньої освіти**

за спеціальністю **024 Хореографія**

спеціалізацією **Народна хореографія**

Курс **2** Форма навчання **денна**

I. Графік навчального процесу

Курс	Вересень				Жовтень				Листопад				Грудень				Січень				Лютий				Березень				Квітень				Травень				Червень				Листопад				Серпень							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
2	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	КС	К	К	С	С	К	КС	КС	КС	КС	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	С	С	С	К	К	К	К	К	К	К	К	К

ПОЗНАЧЕННЯ: T - Теоретичне навчання; КС - Контроль за самост. роботою; К - Канікули; С - Екзamenційна сесія;

II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, тижні

Курс	Теоретичне навчання	репетиторство за самост. роботою	Канікули	Екзamenційна сесія
2	31	4	12	5
Разом	31	4	12	5

III. ПРАКТИКА

Назва практики	Семестр	Тижні

IV. ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

Назва навчальної атестації	Форми державної атестації (екзамени, дипломний проект (робота))	Семестр

"Затверджено"
Ректор

І.С. Шевцова

" (місяць) " (число) 20 року
М.П.

Міністерство освіти і науки України
ДНУ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"

Кваліфікація бакалавр хореографії

Строк навчання 3 роки 10 місяців

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки бакалавра з галузі знань 0202, Мистецтво

на основі повної загальної середньої освіти

за напрямом 6.020202 Хореографія

спеціальністю

спеціалізацією Народна хореографія

Курс 3 Форма навчання денна

I. Графік навчального процесу

Курс	Вересень			Жовтень			Листопад			Грудень			Січень			Лютий			Березень			Квітень			Травень			Червень			Липень			Серпень																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
3	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	КС	КС	К	К	К	С	С	КС	КС	КС	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	С	С	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К

ПОЗНАЧЕННЯ: Т - Теоретичне навчання; КС - Контроль за самост. роботою; К - Каникули; С - Екзаменаційна сесія;

II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, тижні

Курс	Теоретичне навчання, контрольні за самост. роботою, лабораторії	Канікули	Екзаменаційні сесії
3	32	4	12
Разом	32	4	12

III. ПРАКТИКА

Назва практики	Семестр	Тижні

IV. ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

Назва навчальної дисципліни	Форма державної атестації (екзамени, дипломний проєкт (роботи))	Семестр

АНОТАЦІЇ ДИСЦИПЛІН
Напрямок підготовки (для ОКР «Бакалавр»):
024 «Хореографія»

ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ
ОБОВ'ЯЗКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Статус: Нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Анотація. Мета: формування знань про події і явища історичного минулого українського народу з найдавніших часів до середини XIV століття (історії території, історії титульного етносу, історії державотворення); основні напрямки Великого розселення слов'ян, території розселення східнослов'янських племінних союзів, Київської держави, основні напрямки походів київських князів; характеризувати особистість та діяльність князів, аналізувати та порівнювати внутрішню і зовнішню політику давньоруських князів, визначати наслідки внутрішньої та зовнішньої політики перших давньоруських князів; порівнювати особливості міського та сільського життя мешканців Давньої Русі, суспільну роль різних верств та станових груп; описувати повсякденне життя різних верств Київської держави; висловлювати ставлення до історичних діячів доби, судження про доленосні події доби. Завдання: сформувати історичного мислення, вміння аналізувати й узагальнювати події та явища, визначати їх суть, причинно-наслідкові зв'язки між ними, виділяти основне, об'єктивне і суб'єктивне, самостійно оцінювати і інтерпретувати історичний процес і робити висновки; працювати з історичними документами різного змісту, а саме: встановлювати відповідність між змістом фрагмента документа та певною епохою, аналізувати зміст фрагмента історичного документа та пояснювати основні ідеї, які він висвітлює.

Форми контролю: іспит .

Предмет: УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

Статус: Нормативна

Рік, семестр: 2 рік, 4 семестр

Анотація. Метою викладання навчальної дисципліни є формування необхідної комунікативної спроможності студентів в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах. Студенти в процесі навчання повинні здобути навички практичного володіння українською мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами; збагачення базового загального лексикону та вивчення фахового лексикону; формування умінь розпізнавати та диференціювати складні граматичні явища й моделі за формальними ознаками; вміння вести дискусію на запропоновану тематику, передбачену програмою; користуватися термінологічними словниками та довідковою літературою.

Форми контролю: іспит.

Предмет: ФІЛОСОФІЯ

Статус: Нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Анотація. Мета: ознайомлення зі змістом світового та вітчизняного історико-філософського процесу, демонструє широкий спектр методологічних підходів і теоретичних систем філософії як сфери духовної творчості, розширює знання про сучасні її форми та нові підходи до вирішення найважливіших проблем сьогодення. Засвоєння специфіки філософського запитування сприяє формуванню високої світоглядно-методологічної культури, переконання в принциповій важливості для кожної людини вільного світоглядного самовизначення, спрямовує на самостійні роздуми над найважливішими проблемами індивідуального та суспільного буття. Завдання: сформувати вміння працювати з філософськими текстами, реконструювати зміст висловлених у них філософських ідей,

здійснювати історико-філософську інтерпретацію, пояснення і оцінку філософських вчень, актуалізує потребу співвідносити світоглядні ідеї з практикою суспільного життя, спрямовує на самостійні роздуми, виховує переконання в тому, що самореалізація особистості неможлива без прилучення до здобутків культурної спадщини людства, складовою частиною якої є філософія.

Форми контролю: іспит.

Предмет: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Статус: Нормативна

Рік, семестр: 2 рік, 3 семестр

Анотація. Мета: поглиблення знань студентів з історії та теорії української культури, ознайомлення з головними проблемами історико-культурного процесу в Україні в світовому і європейському контексті. У результаті вивчення курсу студенти повинні знати сучасні інтерпретації історії культури та вміти використовувати їх на українському матеріалі; знати історичні умови функціонування, основні етапи розвитку та найважливіші події, явища, персоналії українського культурного процесу; мати уявлення про етнічні та національні культури народів на території України; розуміти та розбиратися в проблемних, суперечливих питаннях українського культурного процесу; самостійно написати реферат (виконати ІНДЗ) на визначену тему з історії української культури; вміти написати звіт про екскурсію до художнього музею; визначити структурно-морфологічні особливості української культури.

Форми контролю: іспит.

ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: ІНОЗЕМНА МОВА

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 1 рік, 1, 2 семестр

Анотація. Метою викладання навчальної дисципліни є формування необхідної комунікативної спроможності в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами; оволодіння новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела. Оволодіння навичками аналітичного і пошукового читання літератури з елементами спеціалізації зі словником; збагачення базового загального лексикону та вивчення фахового лексикону; формування умінь розпізнавати та диференціювати складні граматичні явища і моделі за формальними ознаками; вміння вести дискусію на запропоновану тематику, передбачену програмою; користуватися словником іншомовних слів, термінологічними словниками та довідковою літературою; перекладати тексти, використовуючи термінологічні двомовні словники, електронні словники; користуватися синтаксичними нормами у професійному спілкуванні.

Форми контролю: заліки, іспити.

Предмет: АНГЛІЙСЬКА МОВА

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 3 рік, 5, 6 семестр

Анотація. Метою вивчення дисципліни є формування в студентів комунікативної компетенції, базою для якої є комунікативні вміння, сформовані на основі мовних знань і навичок, що відповідають стандарту B2. Основними завданнями навчання є оволодіння навичками аналітичного і пошукового читання літератури з елементами спеціалізації зі словником; збагачення базового загального лексикону та вивчення історичного лексикону; формування умінь розпізнавати та диференціювати складні граматичні явища і моделі за формальними ознаками; вміння вести дискусію на запропоновану тематику, передбачену програмою; користуватися словником іншомовних слів, термінологічними словниками та

довідковою літературою; перекладати тексти, використовуючи термінологічні двомовні словники, електронні словники.

Форми контролю: залік, іспит .

ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА

Предмет: **ЕТИКА ТА ЕСТЕТИКА**

Статус: **Вибіркова**

Рік, семестр: **3 рік, 5 семестр**

Анотація. Мета: ознайомлення з важливими філософськими галузями знань про людину: етикою - предметом якої є мораль і естетикою - предметом якої є сфера почуттєвого; висвітлює основні віхи розвитку етики і естетики, дає сучасне розуміння таких їх наріжних проблем, як сутність і обґрунтування моралі, її основних понять, етикету як форми культури, а також системи категорій естетики, природи мистецтва і художньої творчості, специфіки розвитку некласичної естетики на основі художньо-естетичного досвіду ХХ - поч. ХХІ ст. Засвоєння цієї сфери гуманітарного знання своєрідно довершує світогляд людини, робить його цілісним, сприяє глибшому розумінню місця людини в світі, здатності виробити власну моральну позицію та формує культуру почуттів, сприяє їх витонченню і ушляхетненню. Завдання: сформувати вміння працювати з філософсько-етичними та художніми текстами, самостійно аналізувати і інтерпретувати їх зміст, аргументувати власну позицію щодо актуальних моральних проблем сьогодення і здобути навички критичного мислення та теоретичної рефлексії почуттєвого досвіду.

Форми контролю: іспит.

Предмет: **ФІЛОСОФІЯ МИСТЕЦТВ**

Статус: **Вибіркова**

Рік, семестр: **4 рік, 7 семестр**

Анотація. Метою навчальної дисципліни є ознайомлення студентів зі змістом світового та вітчизняного історико-філософського процесу. В процесі навчання студенти засвоюють широкий спектр методологічних підходів і теоретичних систем філософії як сфери духовної творчості, розширюють знання про сучасні її форми та нові підходи до вирішення найважливіших проблем сьогодення. Засвоєння знань із філософії сприяє формуванню високої світоглядно-методологічної культури, переконання в принциповій важливості для кожної людини вільного світоглядного самовизначення, спрямовує на самостійні роздуми над найважливішими проблемами індивідуального та суспільного буття. Вивчення дисципліни формує вміння працювати з філософськими текстами, вчить реконструювати зміст висловлених у них філософських ідей, здійснювати історико-філософську інтерпретацію, робити пояснення і оцінку філософських вчень, актуалізує потребу співвідносити світоглядні ідеї з практикою суспільного життя.

Форми контролю: іспит.

Предмет: **СОЦІОЛОГІЯ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

Статус: **Вибіркова**

Рік, семестр: **4 рік, 7 семестр**

Анотація. Соціологія культури і мистецтв – це одна з найважливіших галузей науки про суспільство, оскільки вона вивчає й аналізує найбільш складні й фундаментальні характеристики людини і суспільства, їхню здатність до ефективного матеріального і духовного розвитку. Під час вивчення дисципліни студенти повинні засвоїти суть, місце і роль цілісної системи культури і мистецтва в суспільстві, закономірностей і випадковостей їх виникнення і розвитку, явищ і процесів, конкретних матеріальних і духовних цінностей та діяльність людей з їх створення, накопичення, збереження, реалізації і передачі новим поколінням. Студенти повинні вміти виділяти загально-соціологічний закон історичного процесу, який обумовлює розширення культурної сфери; закономірність, що визначає роль матеріальних умов життя людини і суспільства у формуванні та розвитку культури і вплив

культури на матеріальні умови; закономірність взаємозв'язку і взаємовпливу культурної та економічної, а також інших сфер життєдіяльності людей.

Форми контролю: залік.

ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ОБОВ'ЯЗКОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: **НАРОДНО-СЦЕНІЧНИЙ ТАНЕЦЬ**

Статус: **Нормативна**

Рік, семестр: **1-4 рік, 1-8 семестр**

Анотація: Вивчення характерних особливостей танців народів світу, оволодіння студентами знань з теорії та методики народно-сценічного танцю, опанування методикою виконання рухів і вправ, засвоєння прийомів координації рухів, розвиток музичності та виразності, манери виконання. Оволодіння методикою складання комбінацій, навичками побудови та проведення окремих частин уроку народно-сценічного танцю.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати :

характерні особливості танців народів світу
виразні засоби народно-сценічного танцю
систему народно-сценічного танцю, основні етапи її розвитку
принципи побудови комбінацій
вимоги до музичного оформлення уроку народно-сценічного танцю
структуру уроку народно-сценічного танцю і його окремих частин
методику вивчення рухів, вправ та їх музичну розкладку
функції, які виконує та чи інша вправа екзерсису

вміти :

виконувати вправи екзерсису біля станка та на середині залу
володіти методикою виконання рухів та вправ народно-сценічного танцю
виконувати танцювальні елементи танців різних народностей в чистому вигляді та в комбінаціях

володіти навичками виконання різноманітних обертів та технічних елементів
складати комбінації вправ екзерсису біля станка та на середині залу
підбирати відповідний музичний матеріал до вправ тренажу.

Форми контролю: заліки, іспити.

Предмет: **УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНО-СЦЕНІЧНИЙ ТАНЕЦЬ**

Статус: **Нормативна**

Рік, семестр: **1-4 рік, 1-8 семестр**

Анотація. Вивчення, розвиток та удосконалення знань, вмінь та навичок з теорії та методики українського народно-сценічного танцю, відпрацювання технічних прийомів виконання вправ, рухів та технічних елементів, оволодіння навичками побудови та проведення уроку українського народно-сценічного танцю з урахуванням специфіки навчального закладу і фахової спрямованості. Формування хореографічної культури, розвиток навичок, створення та проведення уроку з даної дисципліни. Розвиток педагогічних та балетмейстерських навичок майбутньої професії .

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

методику вивчення рухів, вправ та їх музичну розкладку;
технічні прийоми виконання технічних елементів та (чоловічий та жіночий клас);
вимоги та принципи побудови уроку українського народно-сценічного танцю;
специфіку викладання українського народно-сценічного танцю в різних колективах та навчальних закладах мистецького спрямування різного рівня акредитації.

вміти:

грамотно виконувати вправи та рухи екзерсису біля станка та на середині залу;
застосовувати набуті знання та вміння у практичній педагогічній діяльності під час самостійної підготовки та проведення уроку українського народно-сценічного танцю;

орієнтуватись у специфіці викладання українського народно-сценічного танцю у різних колективах та навчальних закладах мистецького спрямування;

Форми контролю: заліки, іспити.

Предмет: **КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ**

Статус: **Нормативна**

Рік, семестр: **1-4 рік, 1-8 семестр**

Анотація. Оволодіння студентами знань з теорії та методики викладання класичного танцю. Опанування методикою виконання рухів і вправ, засвоєння прийомів координації рухів, розвиток музичності та виразності виконання.

Формування у студентів вмінь та навичок виконання вправ класичного танцю для подальшого опанування іншими видами хореографічного мистецтва. Розвиток педагогічних постановочних і репетиторських навичок.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

виразні засоби класичного танцю;
систему класичного танцю, основні етапи її розвитку;
принципи побудови комбінацій;
вимоги до музичного оформлення уроку класичного танцю;
структуру уроку класичного танцю і його окремих частин;
французьку термінологію рухів та вправ класичного танцю;
методику вивчення рухів, вправ та їх музичну розкладку;
функції, які виконує та чи інша вправа ютасичного екзерсису.

вміти:

виконувати вправи екзерсису біля станка та на середині залу;
володіти методикою виконання рухів та вправ класичного танцю;
виконувати стрибки в чистому вигляді та в комбінаціях;
володіти навичками виконання різноманітних обертів та піруетів;
складати комбінації вправ екзерсису біля станка та на середині залу;
підбирати відповідний музичний матеріал до вправ тренажу;
складати конспект.

Форми контролю: заліки, іспити.

Предмет: **ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВ**

Статус: **Нормативна**

Рік, семестр: **3 рік, 5, 6 семестр**

Анотація. Ознайомлення студентів з історією розвитку мистецтва, поєднання хореографії та інших видів мистецтва, що обумовлене об'єктивними зв'язками змістовного та історико-мистецтвознавчого характеру.

Підготовка студентів до самостійного планування хореографічних занять, формування високоосвічених хореографів, педагогів, балетмейстерів, артистів із широким культурно-мистецьким світоглядом.

Завдання навчальної дисципліни.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

історію розвитку мистецтва;
творчість провідних митців (у тому числі і тих, хто зробив значний внесок у розвиток хореографічної культури);

кращі зразки (шедеври) світової художньої культури;
шляхи розвитку сценічної драматургії;
сучасні мистецькі тенденції в хореографії.

вміти:

аналізувати музично-хореографічні аспекти різножанрових постановок;
раціонально використовувати художньо-культурні надбання у процесі постановки танцювальних номерів;
грамотно підбирати методичний матеріал до уроків класичного, українського, народно-сценічного, народного танців;
професійно орієнтуватись у підборі реквізиту, костюмів та музичного супроводу до хореографічних постановок.

Форми контролю: залік.

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА

Предмет: **ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА**

Статус: **Нормативна**

Рік, семестр: **4 рік, 8 семестр**

Анотація. Завданням хореографічної практики є:

забезпечення взаємозв'язку теоретичних знань фахових дисциплін з реальним педагогічним процесом, використання їх у розв'язанні конкретних навчальних, розвивальних і виховних завдань, а відтак формування у студентів психологічної готовності до того чи іншого виду хореографічної діяльності.

виховання у студентів стійкого інтересу і любові до майбутньої професії, формування необхідних умінь та навичок, що сприяють розвиткові професійних якостей, виробленню творчого підходу до майбутньої діяльності.

вивчення особливостей окремого вихованця і колективу в цілому з метою діагностики, прогнозування і "проекування" їх розвитку.

здійснення поточного і перспективного планування роботи колективу.

використання різноманітних форм і методів керівництва навчально-пізнавальною діяльністю учнів.

організація колективу на виконання поставлених мети і завдань.

Педагогічна практика студентів IV курсу проводиться з відривом від занять на протязі 6 тижнів у визначеному хореографічному колективі. Мета практики - набуття практичних вмінь і навичок з керівництва хореографічним колективом, здійснення танцювальної постановки на учасниках колективу.

До змісту практики студентів IV курсу входить:

знайомство з керівниками та учасниками танцювального колективу;

ознайомлення з навчально-виховними планами роботи колективу та його танцювальним репертуаром;

відвідування занять танцювального колективу;

підготовка та проведення відкритого заняття;

здійснення власної хореографічної постановки на учасниках танцювального колективу;

опис хореографічної постановки та її відеозапис;

В кінці проходження практики студент-практикант подає:

щоденник проходження практики, завірений адміністрацією навчально-виховного закладу;

психолого-педагогічна характеристика колективу;

відгук керівника колективу;

план відкритого заняття (уроку);

відеозапис постановки.

Форми контролю: іспит.

Предмет: **НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА**

Статус: **Нормативна**

Рік, семестр: **2,3 рік, 4,6 семестр**

Анотація. Навчальна практика студентів проводиться паралельно з вивченням фахових дисциплін, їх методик та психолого-педагогічних дисциплін. Тому особливе значення надається узгодженню і координації змісту й методів організації навчальних занять з цих дисциплін і навчальної практики, взаємозв'язку студентів із майбутньою педагогічною діяльністю. В зв'язку з цим заняття з фахових дисциплін проводяться в органічній єдності з метою і завданням практики, а саме:

усвідомлення значущості соціально-психологічних, психолого-педагогічних і методичних основ взаємодії педагога і вихованця.

ознайомлення студентів з сучасним станом організаційної, навчально-виховної та постановочної роботи в колективі, передовим досвідом педагогів-хореографів, балетмейстерів-постановників, їх включення до розв'язання посильних проблем.

вивчення особливостей окремого вихованця і колективу в цілому з метою діагностики, прогнозування і "проекування" їх розвитку.

здійснення поточного і перспективного планування роботи колективу.

використання різноманітних форм і методів керівництва навчально-пізнавальною діяльністю учнів.

організація колективу на виконання поставлених мети і завдань.

співпраця спільно з керівником колективу, педагогами, батьками та іншими особами, що сприяють його розвитку.

Організація навчальної практики має за мету навчити студентів застосовувати у майбутній професійній діяльності здобуті під час вивчення фахових дисциплін знання, уміння й навички.

Форми контролю: залік.

Курсова робота з МИСТЕЦТВА БАЛЕТМЕЙСТЕРА

Рік, семестр: **2 рік, 4 семестр.**

Курсова робота з мистецтва балетмейстера виконується впродовж семестру і дозволяє застосувати отримані знання під час розв'язання комплексних мистецьких, наукових і практичних завдань. Студентам пропонується широкий перелік актуальних тем, присвячених проблемам створення хореографічних постановок, аналізуються принципи основних законів драматургії та їх застосування в роботі балетмейстера, виникнення і розвиток нових течій хореографії, вивчаються шляхи активізації творчої роботи хореографів засобами інформаційно-комунікативних технологій, та шляхи і перспективи розвитку хореографічного мистецтва в Україні та у світі.

Курсова робота з ІСТОРІЇ МИСТЕЦТВ

Рік, семестр: **3 рік, 6 семестр.**

Курсова робота з історії мистецтв виконується впродовж семестру і дозволяє застосувати отримані знання під час розв'язання комплексних наукових і практичних завдань. Студентам пропонується широкий перелік актуальних тем, присвячених проблемам розвитку мистецтва. В ході виконання курсових робіт аналізується історія світового, західноєвропейського і українського мистецтва в його історичному розвитку; знання про мистецькі стилі, культурно-історичні епохи, їх вплив на розвиток хореографічного мистецтва. Окрема увага приділяється творчості визначних діячів, які творили в галузі сценічного мистецтва, вивчається роль і місце хореографічної культури в контексті прогресивних тенденцій розвитку суспільства.

МАЙСТЕРНІСТЬ ХОРЕОГРАФА.

Комплексний державний іспит

Рік, семестр: **4 рік, 8 семестр**

Завдання атестації здобувачів вищої освіти з хореографії – перевірка рівня фахової готовності до майбутньої професійної діяльності. Екзамен має комплексний характер, включає питання з різних розділів хореографічного мистецтва, які дозволяють уявити цілісність та системність теоретичних знань студентів-хореографів, а також ряд практичних завдань, які дають можливість виявити ступінь сформованості творчих вмінь та навичок з класичного, народно-сценічного та українського танців.

У своїх доповідях на екзамені студенти повинні показати ґрунтовні усвідомлені знання у відповідальності до наступних вимог:

Перевірити якість засвоєння курсів з фахових дисциплін, виявити рівень практичної мистецької підготовки.

Виявити здібності творчого, педагогічного та наукового мислення, сучасного підходу до реалізації культурно-освітнього напрямку підготовки молоді у руслі особистісно-орієнтованого підходу до реформування освіти в Україні.

Перевірити рівень особистої творчої майстерності майбутніх хореографів та їхньої методики навчання предметів.

Повинні знати:

витоки народного хореографічного мистецтва;
систему формування і розвитку класичного танцю;
історико-географічні регіони України та особливості і лексики цих регіонів;
вимоги до підбору музичного супроводу занять з хореографічних дисциплін;
характеристику комплексу народного одягу відповідно національним особливостям танців;
складові частини уроків з хореографічних дисциплін та послідовність вправ екзерсису;
процес становлення світового хореографічного мистецтва та шляхи розвитку української національної хореографії;
основні вимоги та виразні засоби танцю.

Повинні вміти:

орієнтуватися в сучасних напрямках хореографічного мистецтва;
виконувати та складати комбінації екзерсису біля станка, на середині зали та allegro класичного, народносценічного, українського народного танців;
логічно побудувати комбінації та етюди;
співвідносити метро-ритмічні особливості руху та музики;

**ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ
ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИБОРОМ ВНЗ**

Предмет: **ІСТОРИКО-ПОБУТОВИЙ ТАНЕЦЬ**

Статус: **Варіативна**

Рік, семестр: **2 семестр**

Анотація. Ознайомлення студентів з історією розвитку хореографічного мистецтва, вивчення найбільш розповсюджених зразків побутових танців 13-19 століть. Формування хореографічної культури, розвиток музикальності, танцювальності, навичок спілкування в парі, уміння володіти аксесуарами. Розвиток педагогічних та балетмейстерських навичок майбутньої професії. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

історію розвитку хореографічного мистецтва;
особливості певної танцювальної епохи;
манеру та стильові особливості виконання запропонованих для вивчення побутових танців 13-19 ст.;
методику вивчення основних елементів та екзерсису історико-побутового танцю.

вміти:

виконувати основні елементи екзерсису та основні танцювальні рухи історико-побутового танцю;
виконувати основні елементи та композиції побутових танців (згідно програми);

застосовувати набуті знання, вміння та навички в практичній діяльності;
передавати характер та манеру виконання;
визначати та виправляти помилки виконавців;
опрацьовувати літературу та складати конспект.

Форми контролю: залік.

Предмет: **ТРЕНАЖ**

Статус: **Варіативна**

Рік, семестр: **1-2 рік, 1-4 семестр**

Анотація. Опанування студентами методики вивчення та виконання вправ тренажу класичного танцю. Розвиток у студентів знань, вмінь та навичок виконання вправ тренажу. Формування у студентів педагогічних навичок викладання дисципліни. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

методику виконання рухів, вправ тренажу класичного танцю біля станка та на середині залу;

хореографічну термінологію, а саме вправ тренажу;

функції та завдання вправ тренажу і їх музичну розкладку;

принципи побудови комбінацій.

вміти:

виконувати вправи тренажу біля станка і на середині залу;

володіти методикою виконання рухів та вправ тренажу;

складати комбінації вправ тренажу;

підбирати відповідний музичний матеріал до вправ;

складати конспект та опрацьовувати літературу.

Форми контролю: залік.

Предмет: **ОСНОВИ СУЧАСНОГО ТАНЦЮ**

Статус: **варіативна**

Рік, семестр: **2 рік, 3 семестр**

Анотація. Розвиток рухливості та танцювальності засобами сучасної хореографії. Надання базових знань щодо структури репертуару сучасного танцю. Опанування студентами методики виконання стилів: «джаз-модерн», «контемпорарі», «джаз», «бродвейський джаз», «диско», «фолк», «хіп-хоп», «стріт-джаз», «джаз-фанк». Оволодіння студентами основ композиційної побудови сучасної хореографії.

Завдання навчальної дисципліни:

у результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

методику виконання основних фігур та базових комбінацій стилів «джаз-модерн», «контемпорарі», «джаз», «бродвейський джаз», «диско», «фолк», «хіп-хоп», «стріт-джаз», «джаз-фанк».

вміти:

правильно демонструвати поставу корпусу, голови, позиції рук та ніг, напрямки руху по танцювальному майданчику, притаманний кожному танцю;

технічно грамотно виконати основні рухи та базові комбінації, подані під час курсу.

Форми контролю: залік.

Предмет: **ОСНОВИ СПОРТИВНОГО ТАНЦЮ**

Статус: **варіативна**

Рік, семестр: **2 рік, 4 семестр**

Анотація. Розвиток рухливості та танцювальності засобами спортивної хореографії. Надання базових знань щодо структури репертуару спортивного танцю. Опанування студентами методики латино-американських танців.

Завдання навчальної дисципліни.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

історію виникнення та розвитку танців ча-ча-ча, самба, румба, пасадобль, джайв.
етапи формування латино-американської програми;

особливості виконання танців спортивної хореографії (поставу корпусу, голови, позиції рук та ніг, напрямок руху по танцювальному майданчику);

музичний матеріал, який слугує акомпанементом для кожного танцю зокрема;
стилістику костюмів спортивного танцю.

вміти:

правильно демонструвати поставу корпусу, голови, позиції рук та ніг, напрямок руху по танцювальному майданчику у основних латино-американських танцях;

технічно вірно виконати основні рухи та базові комбінації танців ча-ча-ча, самба, румба, пасадобль, джайв.

Форми контролю: залік.

ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА

Предмет: **АНСАМБЛЬ**

Статус: **варіативна**

Рік, семестр: **3,4 рік, 5-8 семестр**

Анотація. Найважливішим принципом виконавської практики у навчальному закладі за спеціальністю «Хореографія» є хореографічний ансамбль. Головним завданням курсу є вивчення паралельне вивчення академічного, народно-сценічного та сучасного балетного репертуару, які вдосконалюють професійну майстерність таких дисциплін, як класичний танець, характерний і народно-сценічний танець, дуєтно-сценічний, історико-побутовий танець, сучасний танець, методика роботи в хореографічному колективі. Такий перелік дисциплін не є випадковим тому, що предмет “Хореографічний ансамбль” тісно пов’язаний з усіма перерахованими дисциплінами, які повинен досконало знати як сучасний артист балету, так і балетмейстер-постановник. Програма практичних занять з хореографічного ансамблю передбачає систематичне, послідовне, методично-цілісне вивчення хореографічного репертуару ансамблю танцю «Дивоцвіт». Вона визначає зміст, об’єм знань і навичок, які повинні засвоїти студенти, й організовує роботу викладача.

Форми контролю: залік.

Предмет: **МИСТЕЦТВО БАЛЕТМЕЙСТЕРА**

Статус: **Варіативна**

Рік, семестр: **1-4 рік, 1-8 семестр**

Анотація. Підготовка студентів до самостійного керування та створення репертуару в дитячих та дорослих хореографічних колективах з урахуванням умов, завдань і контингенту учасників колективу різних типів і видів танцювального мистецтва. Підготовка висококваліфікованих балетмейстерів та викладачів хореографічних дисциплін для навчальних закладів мистецького спрямування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

загальні поняття про хореографію:

композиційну побудову хореографічного твору:

прийоми розвитку малюнку танцю:

виражальні засоби хореографічного мистецтва:

просторову побудову сцени:

умовні позначення:

прийоми розвитку танцювальної лексики:

специфіку побудови різних форм хореографічних творів.

вміти:

створювати етюди на розвиток малюнку
створювати етюди на основі варіювання темпу та ритму
розбирати танець по запмсу
вміти записати танець
створити танець для дітей і на дітей
створити хореографічний монолог або діалог
оволодіти прийомами постановки сюжетного номеру
створити хореографічний етюд з використанням предмету
створювати яскраві хореографічні образи та передавати характер та виконання.
Форми контролю: заліки, іспити

Предмет: МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ВІРТУОЗНИХ РУХІВ

Статус: Варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Анотація. У процесі вивчення даної дисципліни студенти опановують рухи підвищеної складності, закріплюють і удосконалюють навички, одержані ними при опануванні предметами "Теорія і методика викладання народно-сценічного танцю" та "Теорія та методика викладання українського народно-сценічного танцю".

Основними завданнями предмету оволодіння методичними основами вивчення технічно складних рухів , удосконалення виконавської майстерності та оволодіння методикою викладання предмету.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

методику виконання технічно-складних вправ,
методичні прийоми виконання технічних елементів,
принципи побудови комбінацій та підбору музичного матеріалу.

вміти:

володіти вміннями та навичками виконання вправ,
володіти навичками самостійного відпрацювання навчального матеріалу,
відпрацювати технічні прийоми виконання технічних елементів.

Форми контролю: залік

Предмет: ЗРАЗКИ НАРОДНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ

Статус: Варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Анотація. Вивчення характерних особливостей кращих зразків хореографічного мистецтва України, на основі репертуару професійних ансамблів пісні і танцю. Формування хореографічної культури, розвиток професійних навичок з відтворення хореографічної лексики, передача характеру та манери виконання в хореографічному творі. Розвиток балетмейстерських навичок майбутньої професії.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

історію виникнення, становлення та розвитку кращих професійних колективів різних регіонів України;

провідних балетмейстерів-постановників професійних колективів різних регіонів України ;

репертуар кращих професійних колективів пісні і танцю України.

вміти:

грамотно відтворювати хореографічну лексику;
передати характер та манеру виконання;
застосовувати набуті знання та вміння у практичній педагогічній діяльності.

Форми контролю: залік.

Предмет: МЕТОДИКА РОБОТИ З ХОРЕОГРАФІЧНИМ КОЛЕКТИВОМ

Статус: Варіативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Навчальна дисципліна «Методика роботи з колективом» ставить за мету ознайомлення студентів з основами організації педагогічного процесу, методикою і практикою викладання у хореографічних колективах, багатогранною діяльністю керівника колективу, особливостями організації роботи з різними категоріями учасників хореографічних колективів, специфікою та методикою роботи з дітьми.

Основне завдання курсу - підвищення рівня теоретичних знань з методики організації роботи з хореографічним колективом, закріплення практичних навичок щодо цього, підготовка студента до майбутньої діяльності в якості керівника аматорського хореографічного колективу. Найважливіші моменти у цій діяльності:

- організація, становлення та розвиток колективу;
- здійснення в ньому навчально-виховної роботи;
- організація і проведення концертних виступів.

Програма передбачає вивчення найбільш важливих тем, які допоможуть студентам оволодіти сучасною методикою навчально-виховної та репетиційної роботи в колективі.

Досконале вивчення дисципліни сприяє розвитку у студентів знань, які допоможуть розв'язати завдання стосовно проблеми адаптації у середовищі пов'язаних з роботою у колективі та його керівництвом.

Форми контролю: залік.

Предмет: МУЗИЧНА ГРАМОТА ТА ІНСТРУМЕНТ

Статус: Варіативна

Рік, семестр: 1,2 рік, 1-4 семестр

Анотація. Опановування студентами основними важливими елементами музики (як одного з найвагоміших засобів у хореографічному мистецтві) шляхом оволодіння навиками гри на музичному інструменті; розширення загального культурного розвитку майбутнього професійного хореографа; вдосконалення особистості студента-хореографа як майбутнього балетмейстера, артиста (культура сценічної поведінки, сценічне хвилювання, музична пам'ять, імпровізація та ін.), викладача фахових дисциплін.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

- засоби художньої виразності музичного мистецтва;
- нотну грамоту, елементарну теорію музики;
- специфіку гри на музичному інструменті, технічні прийоми виконання;
- жанрові та стильові спрямування музичного мистецтва.

вміти:

- грати із нот та напам'ять музичний твір, або супровід до танцю;
- аналізувати будову музичного твору, метроритмічні, мелодичні та стильові особливості музичних композицій;
- професійно використовувати музичний матеріал у хореографічній практиці;
- грамотно співпрацювати із концертмейстером у подальшій практиці викладача-хореографа.

Форми контролю: залік.

**Галузь знань 02 Мистецтво, спеціальність 024 «Хореографія»,
ОКР «бакалавр»**

Загальні вимоги

Бакалавр – це фахівець, який на основі повної загальної середньої освіти здобув поглиблену фундаментальну та мистецьку підготовку на базі дисциплін професійного спрямування та одержав відповідні види практичної підготовки в галузі хореографічного мистецтва.

Бакалавр повинен знати:

- теоретичні основи загальноосвітніх і фахових дисциплін в обсязі, який забезпечує якісне розв'язання навчально-виховних, науково-методичних та організаційно-управлінських завдань в культурно освітніх закладах різних типів;
- дисципліни психолого-педагогічного циклу: психологію, педагогіку, етнопедagogіку;
- основні положення філософії, естетики, соціології, політології, охорони
- праці тощо;
- історію зародження та становлення різних видів мистецтв: образотворчого, українського та зарубіжного театру, українського побуту та костюма, музики;
- історію зародження хореографії як виду мистецтва, особливості становлення балетного мистецтва, виникнення і розвиток хореографічного мистецтва різних національних культур;
- теорію та методику викладання українського народного-сценічного танцю, народного-сценічного танцю, класичного та історико-побутового танцю, сучасного та спортивного танцю;
- основи організаційної, постановочної, навчально-виховної роботи в різновікових танцювальних колективах;
- закони хореографічної драматургії, методи композиційної побудови танців різних національних культур;
- народні звичаї та обряди українського народу та методи їх використання в хореографічній роботі;
- обрядові дійства гуцульського, бойківського, лемківського, покутського регіонів Західної України, їхні особливості та специфіку, особливості народного костюма, їх взаємозв'язок з хореографічною лексикою;
- сучасні танцювальні постановки провідних хореографів України і, зокрема, Прикарпаття, та особливості використовуваного ними фольклорного надбання;
- методи організації музично-хореографічної пізнавальної діяльності в різновікових колективах на різних етапах формування мотиваційної, емоційно-вольової сфер, творчих здібностей, естетичних емоцій, почуттів, інтересів, художніх смаків.

Бакалавр повинен вміти:

- застосовувати отримані знання в процесі виховання і навчання при вирішенні навчальних і науково-методичних завдань з урахуванням вікових та індивідуальних особистостей учасників хореографічного колективу та конкретних педагогічних ситуацій; володіти різними методами - психолого-педагогічного вивчення та діагностики учасників різновікових хореографічних колективів;
- орієнтуватися в теорії і практиці українського національного виховання та навчання в Україні та за кордоном, вміти вичленовувати позитивне і творче, запроваджувати його у власну практику; моделювати ідеал сучасного педагога-хореографа національного культурно-освітнього закладу і прагнути його досягти у власній творчій діяльності;
- користуватися різноманітними методами й формами організації хореографічного навчання, прогресивними прийомами керівництва навчально-виховною роботою та засобами її індивідуалізації в різновікових хореографічних колективах;

- аналізувати і з професійних позицій оцінювати педагогічні явища і процеси, застосовувати елементи наукових досліджень; орієнтуватися в хореографічному репертуарі, сформованому на основі наукових критеріїв відбору;
- аналізувати фахову літературу, розбирати танці згідно із записом, самостійно записувати хореографічні постановки;
- формувати творчий підхід до практичної діяльності, застосовувати набуті знання;
- самовдосконалюватися шляхом самоосвіти; індивідуально працювати.

Призначення

Бакалавр призначений для роботи в галузі хореографічного мистецтва, педагогічної діяльності, організаційно-методичного забезпечення творчого процесу.

Первинні посади, які може обіймати випускник після навчання за даною спеціалізацією:

- викладач хореографічних дисциплін;
- балетмейстр;
- артист балету.

Випускники ВНЗ повинні відповідати вимогам освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, які передбачають спеціальні уміння та знання, достатні для здійснення виробничих функцій певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у вказаних видах економічної діяльності, а саме:

- реалізації загальних функцій управління установами та організаціями культури, підрозділами у сфері освіти професійного навчання, культури та відпочинку;
- реалізації загальних функцій управління колективами народного танцю, організації умов для їх функціонування, забезпеченні їх творчого процесу (балетмейстерської, педагогічної, репетиторської, концертно-виконавської, виховної діяльності);
- організації навчального процесу в спеціалізованих навчальних закладах, забезпеченні якісного викладання фахових дисциплін, проведенні виховної роботи;
- організації культурно-просвітницької та дозвільної діяльності засобами народної хореографії для підняття загальнокультурного рівня населення, формування у нього естетичних смаків і потреб;
- прийнятті рішень згідно своєї компетенції;
- керівництві підлеглими, компетенція яких не вища за компетенцію молодшого бакалавра.

10. ГЛОСАРІЙ ДИСЦИПЛІН, ЯКІ ЧИТАЮТЬСЯ НА КАФЕДРІ СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА І ХОРЕОГРАФІЇ

Адажіо (італ. повільно, спокійно) — умовне позначення повільного темпу музики.

Акцент (лат. наголос) — посилення або підкреслення способом окремого танцювального елемента або руху.

Ан дедан (вглиб) — напрямок повороту в піруетах, турах, напрямок руху працюючої ноги, що описує дугу вперед, в глибину, до опірної ноги.

Ан деор (назовні) — розгорнуте положення ніг, що прийнято в системі класичного танцю, при якому ноги розвернуті носками назовні, тобто назовні від опірної ноги.

Антракт (походження французьке) 1. Перерва між актами вистави або відділами концерту. 2. Назва музичного вступу до дій театральної вистави (крім першої).

Антре (вхід) — танцювальний вихід на сцену одного чи декількох виконавців; перша частина музично-танцювальних форм.

Ансамбль (фр. -ціле, сукупність) — багатокomпонентний комплекс, який сприймається у єдності, налічує ознаки єдиного цілого. Прийнято розрізняти: музичний ансамбль (дует, тріо ...), сценічний ансамбль — налагоджене виконання акторами, музикантами, танцівникам театально-видовищного твору тощо.

Ан турнан (у повороті) — термін, що вказує про одночасне виконання оберту всім тілом.

Ан фас (напроти) — термін, що вказує на те, що виконавець звернений обличчям до глядача.

Апломб (фр. рівновага) — уміння виконавця зберігати стійкість у танці, що досягається шляхом здатності утримувати центр ваги над площиною опори.

Арабеск (арабський) — одна з основних поз класичного танцю.

Аркан — український чоловічий танець з побуту гуцулів. За легендою — танець богатирів, що спустилися з гір.

Артист (фр. митець) — особа, яка професійно займається мистецтвом.

Балансе (фр. покачування) — складається з переступань з ноги на ногу, частіше із сторони в сторону, іноді вперед-назад, що створює враження похитування.

Бал — святковий танцювальний вечір із розширеною програмою, що включає, крім танців, інші форми розваги.

Балет (лат. танцюю) — вид сценічного мистецтва, зміст якого виражений у танцювально-музичних образах.

Балетмейстер (майстер балету) — постановник графічної частини балетних спектаклів, концертних номерів або танцювальних сцен, опер, оперет, драматичних спектаклів, фільмів. У 20 ст. у побут увійшов термін “хореограф” — синонім слова “балетмейстер”.

Бальний танець — танець, що виконується на балах і танцювальних вечорах, який потребують попереднього навчання.

Баллоне (подібний до м'яча,) — стрибок на одній нозі з просуванням вперед або назад за працюючою ногою, яка витягується під час стрибка, а потім повертається у положення *sur le sou-de pied*.

Батман (відбиття, удар) — група рухів класичного танцю, що виробляє виворітність, силу, різкість і еластичність м'язів, рухомість суглобів. Батман поділяються на 3 групи:

батман (тягнути, натягнути), які в свою чергу поділяються на малі і великі;

батман сюр ле ку де п'є;

батман девелоппе — розгортати.

Болеро — іспанський танець, виразний ритм його підкреслюється вистукуванням кастаньєт, клацанням пальців.

Блюз — американський танець вільної композиції, виконується у повільному темпі. Музичний розмір 4/4.

Вальс — парний танець, який виник на межі XVШ–XIX ст. із німецько-австрійського лендлера і французької вольти. Найбільшої популярності набув у період з 1850-1900 рр. Вальс вплинув на весь інший бальний репертуар. Десяток танців природно пов'язані з вальсом. Музичний розмір 3/4.

Вальс-бостон (від назви м. Бостона, США) — популярний у 20-30-х роках американський парний танець вільної композиції, з характерним кроком на першу долю такту, попередник більш пізнього “Повільного вальсу”.

Вальс-гавот — парний танець сталої композиції, який складається з двох частин: гавота і фігурного вальсу. Автор танцю І.Кусов.

Вальс-мазурка — парний танець сталої композиції, який складається з двох частин: мазурки і фігурного вальсу. Автор танцю С.Жуков.

Варіація (лат. змінення) — в балеті — короткий, але закінчений відрізок, головним чином віртуозний танець для одного або декількох виконавців.

Вару-вару — парний танець вільної композиції, відзначений премією на Першому Всесоюзному конкурсі бального танцю 1972 р. Різноманітні танцювальні елементи латиноамериканських танців, які стилізовано поєднані ритмом помірного біта. Музичний розмір 2/4 або 4/4. Автор танцю В.Калкин.

Ведення (вести партнерку) — набутий в практиці навик своєчасної і непомітної передачі вибраного партнером руху чи спрямування, що забезпечує синхронність під час виконання танцю.

Вертеп — старовинний український народний ляльковий театр. Вертеп існував до початку XX ст.

Веснянки — назва російських, українських, білоруських, народних старовинних обрядових пісень, які пов'язані з початком весни, наближенням весняних польових робіт.

Віденський вальс (застар.) — те ж, що і вальс.

Верховини — танці з групи жанру побутових українських танців.

Візаві (франц. обличчям до обличчя) — положення танцюючих один проти іншого.

Вихідне положення — поза, яку приймають виконавці перед початком танцю.

Виворітність — хореографічний термін, що означає розгорнуте назовні положення ніг (носками в боки). У бальній хореографії, на відміну від класичного танцю, під виворітним положенням ніг практично розуміється напіввиворітність, коли ноги розгорнуті під кутом дещо більше прямого по відношенню одне до одного.

Реверанс (фр. уклін) — уклін, який виконується з нахилом голови і корпусу при переході з ноги на ногу і з присіданнями у четвертій позиції.

Релеве (фр. піднімати) — термін, що означає підйом на пів пальці обох чи однієї ноги і підготовка до виконання турів.

Репетиція (лат. повторення) — підготовка артистів до виступу, яка складається з декількох етапів:

постановча репетиція, під час якої постановник танців показує, ставить виконавцям сцени, танці;

робоча репетиція, на якій удосконалюються танцювальна техніка і проводиться робота над створенням хореографічного образу як, у головних героїв, так і у кордебалеті;

зведена репетиція, в якій беруть участь всі виконавці постановочного номера, епізоду тощо.

сценічна репетиція, коли на сцені театру виставляється декорація.

оркестрова репетиція, на якій група знайомиться з оркестровим звучанням музики проводиться уточнення термінів окремих сцен і танців;

генеральна репетиція — репетиція всього балету за участю всіх компонентів: музики, хореографії, декорації костюмів, світла.

Рок-н-ролл (англ. буквально похитуватися, вертїтися) — парний побутовий імпровізаційний танець американського походження, особливу популярність набув у 50-х роках.

Румба — парний танець вільної композиції латиноамериканського походження популярному 20-30-х роках з характерними рухами стегон.

Самба — парний танець вільної композиції, бразильського походження, рухливий, з частим відходом від основного положення у парі.

Синкопа — зміщення акценту на слабкі долі такту, або з основних долей на більш дрібні.

Соліст(ка) — артист(ка) балету, яка виконує перші, другі ролі і партії у спектаклях, або сольні номери.

Стандарт — виконання певної групи старовинних бальних танців у відповідності з традиціями і вимогами однієї з англійських танцювальних шкіл, в основі якої — популяризація безпосередньо у конкурсах салонно-манерного стилю танцю і примхливості бальних туалетів.

Станок — пристосування для вправ танцюристів; складається з округлого, як правило, дерев'яного бруса діаметром 6-7 см., закріпленого уздовж стін репетиційного залу.

Сценарій (італійське, лат) — проект майбутнього балету, який розроблений сценаристом. Є планом для написання музики композитору, основою для створення спектаклю балетмейстеру.

Сценічний танець — один із основних видів танцю, який передбачений для глядача і націлений на створення хореографічного образу. Відрізняється від народного, бального, побутового тим, що ці різновиди існують в першу чергу "для себе", не потребуючи глядацької аудиторії, яка необхідна для танцю сценічного.

Сюїта (танцювальне — ряд, послідовність) — хореографічна композиція, яка складається з декількох танців, що з'єднані однією темою і побудовані, як правило, за принципом контрастних між собою номерів або частин.

Такт — відрізок музики, який відокремлює одну сильну долю від іншої, що дозволяє визначити музичний розмір.

Танго — парний танець вільної композиції, який виник в кінці XIX ст. в Аргентині. Найбільшою популярністю в Європі танго користувалося в кінці 1910-1915 рр. Танець виконується енергійно і ритмічно гостро. Для танцю характерні ліві повороти і часті використання положень променаду.

Танець (від нім.) — вид мистецтва, в якому художній образ створюється через зміну положень людського тіла.

Танцювальність — хореографічний термін, який узагальнює суму таких якостей виконавця, як артистизм, здібність тонко сприймати і передавати манеру, стиль і характер кожного танцю.

Танцклас (нім. застаріле) — школа танцю, уроки танцю.

Танцмейстер (нім. застаріле) — учитель танців.

Тарантела — італійський народний танець, швидкий і стрімкий по темпу, виконується під супровід гітари, іноді кастаньєт, з ударами тамбурина.

Темп — швидкість, з якою виконується музичний твір.

Технічність — хореографічний, а також спортивний термін, який характеризує рівень підготовленості виконавця, що дає можливість йому впевнено і бездоганно виконувати рухи.

Туніка — театральнотанцювальний костюм, частіше жіночий.

Тур (оберт, поворот) — термін класичної хореографії, оберт тіла на 360° на підлозі (пірует) або в повітрі

один повний поворот вальсу на 360°;

напів тур — півповорот навколо себе;

одне повне коло по залу.

Фігура — відносно завершена частина танцю, яка складається з одного чи декількох па.

Фігурний вальс — вальс, до композиції якого, крім основних рухів — доріжки, поворотів, входять і інші фігури або па.

Фокстрот — американський бальний танець (англ. "лисяча хода") вільної композиції, в основі якого — ковзні кроки, які виконуються у парі в положенні один проти другого. Фокстрот виник у кінці першого десятиріччя минулого століття. Велику роль у становленні і поширенні фокстроту зіграли відомі американські танцюристи подружжя Веркон і Айрін Кастрл. Роки найбільшої популярності фокстроту — 1912-1916-ті. У наступні роки першо навчальна форма фокстроту де що змінилася, що призвело до створення самостійних танців: повільний фокстрот (слоуфокс) і швидкий фокстрот (квікстеп).

Характерний танець — академічна форма народно-сценічного танцю.

Хід — у виразі "основний хід" теж саме що "основний крок", — типова хода до якогонебудь танцю, основний елемент, який визначає характер пересування в танці.

Хореографія — первинно цей термін визначав запис танцю, після того під ним стали розуміти мистецтво створювати танці і балети, а в кінці XIX— початку XX століть — танцювальне мистецтво в цілому.

Шассе (фр. гнати) — стрибки з просуванням вперед, вбік чи назад, при виконанні яких одна нога наздоганяє другу, з'єднуючись, можуть виконуватися послідовно, а також як підготовка для великих стрибків; танцювальне па, яке зустрічається у багатьох бальних танцях.

Шен (фр. ланцюжок) — хореографічний термін, який визначає перебудову або фігуру в танці, при якій дві плетениці танцюючих, рухаються назустріч, проходячи повз один одного по хвильовій лінії, ніби плетений ланцюжок.

Чарльстон (по назві м. Чарльстон) — американський народний танець імпровізованого характеру, який поширився на початку XX ст. В основі своєрідної хореографії чарльстона лежать швидкі повороти ступні однієї або двох ніг, носками і колінами вглиб, які супроводжуються одночасним коротким ритмічно чітким присіданням.

Ча-Ча-Ча — парний танець вільної композиції латиноамериканського походження, спорідний мамбі, румбі і меренгею. Виник на початку 50-х років.

Чардаш — угорський народний танець, який виконується парами і складається з двох частин перша — повільна і патетична, а друга — стрімка і швидка.

Чечітка — американський імпровізований сольний і дуетний танець, який виник в середині XIX ст. на півдні Сполучених Штатів. В кінці XIX—початку XX століття наситившись елементами ірландського танцю джиги, чечітка стає всесвітньовидомим танцем. В основі чечітки — безперервна зміна мілких, дрібних вистукувань, які здійснюються, головним чином, за рахунок проковзних чистин ударів розслабленою ступнею об підлогу. Виконується під різну ритмічну танцювальну музику.